

Herinner jij je afgelopen week nog?

Dramaopdrachten voor een terugblik op de week

Aan het eind van de week is het tijd voor reflectie: wat hebben de kinderen geleerd? Met dramaopdrachten tijdens de weekafsluiting verwerken de kinderen de schoolweek spelenderwijs. En dat kan ontzettend leuk zijn.

TEKST: ESTHER ERDTSIECK-BLAASER ILLUSTRATIE: FREEK VAN HAAGEN

Het thema van deze opdrachten is jong en oud (of: opa's en oma's). De kinderen vinden het leuk om te spelen dat ze oud zijn. Daar hebben ze allemaal een beeld bij en dat beelden ze snel uit in hun lichaamstaal. Vaak overdrijven kinderen graag. In deze opdrachten mag dat zeker. Het verhoogt het spelplezier alleen maar.

Deze opdrachten zijn geschreven voor kinderen uit groep 4, 5 en 6. Uiteraard kun je de opdrachten in versimpelde vorm ook met jongere kinderen doen. De opdrachten hebben geen vaste volgorde en je kunt ze los van elkaar uitvoeren.

Deel 2 van een serie van drie artikelen over drama. In elk artikel komt een andere bouw aan bod. In dit artikel: dramaopdrachten voor groep 4 - 6 om mee terug te kijken op de week.

DEEL 2

Energizer vooraf

Doe voorafgaand aan een dramaopdracht eerst een energizer. De kinderen komen zo alvast in de stemming en raken iets meer 'uit hun hoofd en in hun lichaam'. In dit geval is de energizer meteen een introductieopdracht om in het thema te komen.

ENERGIZER TRANSFORMATIE

Je staat met de kinderen in een kring. Jij maakt een beweging, het kind links van jou kopieert deze beweging, en dan het volgende kind enzovoort. Doe dit een aantal keren met verschillende bewegingen, zodat iedereen wat losser wordt. Vervolgens verdiep je de opdracht door een extra element toe te voegen. Je begint een beweging en terwijl de beweging de kring rondgaat, wordt deze beweging langzaam strammer: de beweging wordt die van een opa of oma. Wijs steeds andere kinderen aan om de beweging te beginnen of wissel zelf van plek in de kring zodat niet steeds dezelfde kinderen de beweging beginnen of eindigen. Gebruik tijdens deze oefening opzweepende, liefst instrumentele muziek. Suggesties hiervoor zijn: *Jalalé instrumental* van Mexican Institute of Sound en *Happy up here instrumental* van Röyskopp. Beide tracks zijn te vinden op Spotify en YouTube.

Dramaopdracht 1

EN... OUD!

Twee kinderen staan in het midden van de kring en spelen een situatie na. Jij vertelt wat de situatie is en waar deze zich afspeelt. Bijvoorbeeld: bloemen plukken in het park. Ze spelen de situatie als twee kinderen van hun eigen leeftijd. Na enige tijd zeg je: 'En... oud!' De kinderen gaan door met spelen, maar dan als oude mensen.

Wanneer je een aantal keren verschillende duo's hebt laten spelen en het principe duidelijk is, maak je de overgang naar het verwerken van de afgelopen week. Je neemt situaties uit de afgelopen week en geeft de kinderen de opdracht deze te spelen. Bijvoorbeeld: het uitdelen van de taalschriften in de klas of trefbal tijdens gymles. Ook nu zeg je nadat de kinderen enige tijd aan het spelen zijn: 'En... oud!' De kinderen hebben plezier in het spelen, maar ze zijn ook heel bewust aan het nadenken over gebeurtenissen van de afgelopen week zodat ze die in hun spel kunnen verwerken. ►

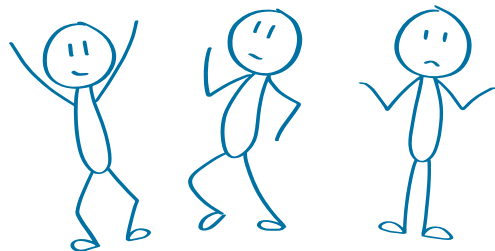
DRAMA ALS KLITTENBAND, KERNDOEL 54

Drama valt onder kerndoel 54: *De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om ermee te communiceren.* Dat bewegend leren positieve resultaten oplevert, is inmiddels bekend. Als je drama vaker gebruikt, bijvoorbeeld vakoverstijgend of in dit geval tijdens een weekafsluiting, worden de kinderen vaker uitgedaagd om creatief te denken en hun fantasie te gebruiken. Drama is een breed begrip, je kunt het zien als klittenband: je kunt er veel verschillende facetten uit het onderwijs aan vastplakken. In dit artikel komen samen: de verwerking van een thema (opa's en oma's), behandelde leerstof, sociaal-emotionele vaardigheden (afsluiting van de week), beweging (dans), taal en expressie. Als je de lessen begint of afsluit met voorlezen of een boekpromotie in het bijbehorende thema integreer je ook leesplezier. Zo is drama niet extra, maar verbindt het losse onderdelen.

Dramaopdracht 2

WAT GEBEURDE ER TOEN OOK ALWEER?

De kinderen zitten in een kring. Je begint met een verhaal over de afgelopen week en noemt slechts één zin. Bijvoorbeeld: 'Maandagochtend, net na het buitenspelen gingen we iets nieuws doen... wat was dat ook alweer?' Je speelt daarbij een oude opa of oma die het zich niet meer zo goed herinnert. Vraag aan het kind naast je wat er ook alweer gebeurde. Het kind naast je helpt: 'Toen begonnen we aan een nieuw hoofdstuk in ons geschiedenisboek... waar ging dat ook alweer over?' Ook het kind speelt namelijk een oude opa of oma die een beetje vergeetachtig is. Hij vraagt weer hulp aan het kind naast hem. Op deze manier gaat het verhaal de kring rond en halen jullie met elkaar terug wat er afgelopen week gebeurde. Het is leuk om de kinderen vooral te coachen op lichaamstaal en stemgebruik.

Dramaopdracht 3

HERINNER JIJ JE NOG...?

Verdeel de klas in drie ruimtes: de speelvloer, de zijkant en het publiek. Twee kinderen zitten naast elkaar op de speelvloer, zij spelen twee opa's, oma's of een opa en oma. Twee andere kinderen staan aan de zijkant van de speelvloer. De spelers die op de speelvloer zitten, halen als oude mensen samen herinneringen op aan afgelopen week. Omdat zij nu heel oud zijn, is afgelopen week wel zestig jaar geleden. Kinderen die het moeilijk vinden om een situatie te bedenken, help je door een situatie aan te dragen. Zo kies je momenten waarop je graag wilt terugkijken. Of je helpt kinderen door vragen over 'vroeger' te stellen, net alsof de opa en oma het verhaal aan jou vertellen.

Na enige tijd zegt je: 'Terugblik.' De zittende spelers stoppen met vertellen. De twee kinderen aan de zijkant van de speelvloer spelen de situatie uit als in een terugblik: zij zijn de jongere versie van de twee spelers op de vloer en spelen dus de situatie van afgelopen week na. Wanneer de situatie is nagespeeld zeg je: 'En nu... oud.' De zittende spelers spelen de situatie die hun klasgenoten net hebben voorgespeeld, maar zij spelen die als oude mensen. Waarschijnlijk levert dit heel absurdistische en komische situaties op. Zo worden gebeurtenissen van afgelopen week besproken, gespeeld, bekeken én theateraal vormgegeven.

**DRAMA IS ALS
KLITTENBAND:
JE KUNT ER
VERSCHILLENDE
FACETTEN UIT HET
ONDERWIJS AAN
VASTPLAKKEN**

Dramaopdracht 4

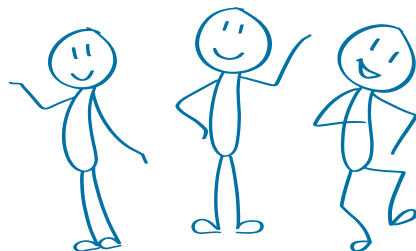
SWINGEND DE WEEK UIT

Wat is er nou leuker dan de week swingend af te sluiten? De kinderen sluiten de week daarom dansend af, als opa's en oma's. Het is belangrijk dat zij duidelijk verschil maken tussen bewegen in hun eigen leeftijd of als ouderen. Doe daarom eerst een dansopdracht waarin zij dat verschil moeten laten zien. Kies voor muziek waar een dynamiekverschil in zit, zoals *De Sprookjesdans* van Dansspetters (beschikbaar op Spotify en YouTube). In de muziek hoor je duidelijk wanneer er kinderen dansen en wanneer opa's en oma's. Zet muziek aan en vertel de kinderen dat zij goed moeten luisteren of zij als kind of als opa of oma moeten dansen. Tot slot mogen de kinderen de pan uit swingen als opa's en oma's. Het is leuk om hier een ouder nummer voor te gebruiken, bijvoorbeeld *Swing the mood* van Jive Bunny & The Mastermixers (ook beschikbaar op Spotify en YouTube).

Drama in de klas: gewoon doen!

Een dramaopdracht kost de een meer moeite dan de ander. Dat geldt zowel voor kinderen als voor leerkrachten. Dat is niet erg, zolang het je er maar niet van weerhoudt om het te doen. In dit artikel staan verschillende muzieksuggesties die je helpen bij het creëren van sfeer. Muziek zorgt ervoor dat de kinderen in beweging komen. Spreek duidelijk af dat de kinderen echt stoppen, wanneer de muziek stopt en herinner hen eraan als ze het vergeten. Hoe vaker je dit soort opdrachten doet, hoe gemakkelijker het zal gaan. Laat je inspireren door bestaand materiaal, maar gebruik ook je eigen creativiteit en die van de kinderen. Dramalessen gaan niet over goed of fout, maar over ervaren en beleven. Doe een dramaoefening, kijk naar de kinderen en beleef samen de mooie en verrassende momenten die dit oplevert.

BOEKENTIPS

Kinderboeken zijn een mooie start of verwerking van een thema. In het thema opa's en oma's zijn de volgende boeken leuk om voor te lezen, te bespreken of de kinderen te laten lezen:

- *Droomopa* van Dolf Verroen
- *De verdwenen oma* van Mieke van Hooft
- *Pas op opa!* van Vivian den Hollander
- *De weglopers* van Ulf Stark
- *De beste geweldige meest fantastische opa's ter wereld* van Jan Paul Schutten
- *De geheimzinnige verdwijning van Toni Malloni* van Harmen van Straaten
- *Het geheim van de bevroren boerderij* van Hans Kuyper
- *Kauwgum en ander kattenkwaad* van Ate de Jong

MEER INFORMATIE

- Erdsieck-Blaaser, E, *Jij kan het ook!*, Uitgeverij Het Mooiste Boek, 2017.
- *Jullie kunnen het ook!*, het spel waarmee je verrassende scènes maakt.
- Informatie over het boek en het spel: jijkanhetook.nl.

Esther Erdsieck-Blaaser heeft ruim twintig jaar werkervaring als dramadocent in het onderwijs. Zij ontwikkelt lesmateriaal, dat voor een deel gebundeld is in haar boek *Jij kan het ook!*, en zij is freelance schrijver voor (onderwijs)magazines.